

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie

Komisie kultúry a ochrany historických pamiatok

hlavného mesta SR Bratislavy

Dňa 9.06.2016

Informatívna správa

o príležitosti pre tvorbu stratégie rozvoja kultúry, kultúrneho a kreatívneho priemyslu s ohľadom na možnosť kandidatúry hlavného mesta Bratislava na titul Creative City UNESCO a členstvo v Creative Cities Network.

Predkladateľ:

MUDr. Iveta Plšeková, v.r.
námestníčka

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa
3. Informatívna Správa - argumenty a informácie v prospech spracovania Stratégie rozvoja kultúry, kultúrneho a kreatívneho priemyslu s ohľadom na kandidatúru na titul Creative City UNESCO

Zodpovedná:

MUDr. Iveta Plšeková, v.r.
námestníčka

Spracovateľ:

RNDr. PhDr. Jana Orlická, v.r.
externý
projektový manažér

jún 2016

Návrh uznesenia

Komisia kultúry a ochrany historických pamiatok hlavného mesta SR Bratislavy po prerokovaní materiálu

I. odporúča

Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislavy

zobrať na vedomie

Informatívnu správa o príležitosti pre tvorbu Stratégie rozvoja kultúry, kultúrneho a kreatívneho priemyslu s ohľadom na možnosť kandidatúry hlavného mesta Bratislava na titul Creative City UNESCO a členstvo v Creative Cities Network.

II. odporúča

primátorovi hlavného mesta SR Bratislavy

smerovať činnosť samosprávy mesta pre jeho aktívny vstup do procesu spracovania Stratégie rozvoja kultúry, kultúrneho a kreatívneho priemyslu s akceptovaním príležitosti kandidovať na titul Creative City UNESCO a člena Creative Cities Network, a pokračovať v tvorbe Stratégie rozvoja kultúry, kultúrneho a kreatívneho priemyslu v tejto téme.

Dôvodová správa

Rozhodnutím MsZ bolo prijaté Uznesenie o vstupe Magistrátu hlavného mesta Bratislava do procesu spracovania Stratégie rozvoja kultúry.

1. Súčasný celonárodný proces **redefinície umenia a kultúry ako súčasti výrobného reťazca a faktora ekonomického rozvoja** vo vzťahu k IROP Prioritná os č. 3, Mobilizácia kreatívneho potenciálu regiónov a tiež programu Kreatívna Európa 2014-2020 a ďalších, **prináša novú systematizáciu ľudských činností v oblasti kultúry, kultúrneho a kreatívneho priemyslu.**

(viď. Informatívna správa časť 1-2)

2. Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja 2010 – 2020 obsahuje témy, ktorých sa dotýka celoplošne zavádzané definovanie a systematizácia v oblasti kultúry, kultúrneho a kreatívneho priemyslu.(viď. Informatívna správa č.3)

3. **Súčasným trendom tvorby kultúrnych politík (stratégií kultúry) je posun do roviny stratégie kultúry, kultúrneho a kreatívneho priemyslu, inak nazvané politika konkurencieschopnosti.** Takéto lokálne či regionálne plánovanie je súčasťou progresívneho modelu vibrujúceho a ekonomicky prosperujúceho mesta a regiónu s názvom **Model Kreatívneho mesta.** (viď. Informatívna správa časť 4.)

4. **Model Kreatívneho mesta logicky súvisí s príležitosťou kandidatúry na titul Creative City UNESCO a členstvo v Creative Cities Network.** Vsúčasnosti je držiteľom titulu Creative City UNESCO v 7 definovaných oblastiach kultúrneho a kreatívneho priemyslu, 69 miest z celého sveta. (viď Informatívna správa časť 5.) **Medzi držiteľmi titulu sú aj mestá susedných štátov ako: Praha, Linz, Graz, Krakow, Heidelberg, Berlín, Manheim.** Aktuálne spracováva kandidatúru na titul Creative City UNESCO susedné mesto Brno.

5. Počas stretnutia námestníčky MUDr. Ivety Plšekovej a kompetentných za Magistrát hlavného mesta Bratislava v oblasti kultúry s námestníkom Magistrátu mesta Brna zodpovedným za oblasť kultúry, dňa 22.4.2016 o 13.30 hod, tento potvrdil **aktuálne spracovávanie Stratégie rozvoja kultúry mesta Brna v omnoho širších témach, zahŕňajúcich oblasť kultúrneho a kreatívneho priemyslu, s ohľadom na kandidatúru na titul Creative City UNESCO a členstvo v Creative Cities Network.** Časový harmonogram finalizácie Stratégie je rovnako zosúladený s predkladaním kandidatúry a harmonogramom určeným propozíciami Generálneho

sektretariátu UNESCO, teda jún 2017.

Záver: Na základe aktuálnej úlohy spracovať Stratégiu rozvoja kultúry, schválenej MsZ, je s ohľadom na všetky vyššie menované argumenty a tiež s ohľadom na PHSR 2010 – 2020, Priorita B. **Cieľ III PHSR 2010 – 2020 : Profilovanie Bratislavy ako mesta kultúry a kreatívneho priemyslu...s cieľom „...posilniť jedno zo špecifík, ktorým sa Bratislava hodlá odlišovať od iných metropol a konkurenčných miest – profilácia Bratislavy ako mesta kultúry, mesto vytvorí priestor pre ďalší rozvoj kultúry a na ňom založenom kreatívnom priemysle...“**, logickým následkom:

Spracovanie Stratégie rozvoja kultúry, kultúrneho a kreatívneho priemyslu s ohľadom na možnosť kandidatúry hlavného mesta Bratislava na titul Creative City UNESCO a členstvo v Creative Cities Network.

Príloha k materiálu obsahuje detailnejšie rozpracované témy a charakteristiku kandidatúry na titul Creative City UNESCO a členstvo v Creative Cities Network.

Doložka vplyvov.

Predložený materiál nemá vplyv na rozpočet hlavného mesta SR Bratislava na rok 2016.

Informatívna správa - argumenty a informácie v prospech spracovania Stratégie rozvoja kultúry, kultúrneho a kreatívneho priemyslu s ohľadom na kandidatúru na titul Creative City UNESCO

Časť 1: Programové obdobie 2014-2020, Prioritná os č. 3, Mobilizácia kreatívneho potenciálu regiónov a jej témy:

- Podpora priaznivého rastu zamestnanosti rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasť územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenie prístupnosti a **rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov**;
- Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a **tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom sektore** prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií;
- **Rozvoj kreatívneho talentu**, jeho podnikateľského ducha a podpora netechnologických inovácií s použitím informačných technológií;
- **Podpora dopytu po kreatívnej tvorbe tzv. nových talentov** (*emerging talents*);
- **Umožnenie prístupu k hmotným a nehmotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom priemysle**;

Časť 2: Celoplošne zavádzaná systematizácia ľudských činností s ohľadom na ekonomické zhodnotenie potenciálu umenia a kultúry.

Na základe metodiky KEA, UNESCO a ESSnet-Culture vznikla definícia odvetví v rámci kultúrneho a kreatívneho priemyslu, ktorú sa bude používať ako základné východisko pre poskytovanie centralizovanej aj decentralizovanej podpory v rámci prioritnej osi 3 Integrovaného regionálneho operačného programu. A zároveň Ideový rámec prepojenia kultúry a kreatívneho priemyslu pre detailnejšie objasnenie problematiky.

Schéma 1: Prehľad odvetví kultúrneho a kreatívneho priemyslu podľa aktuálnej definície

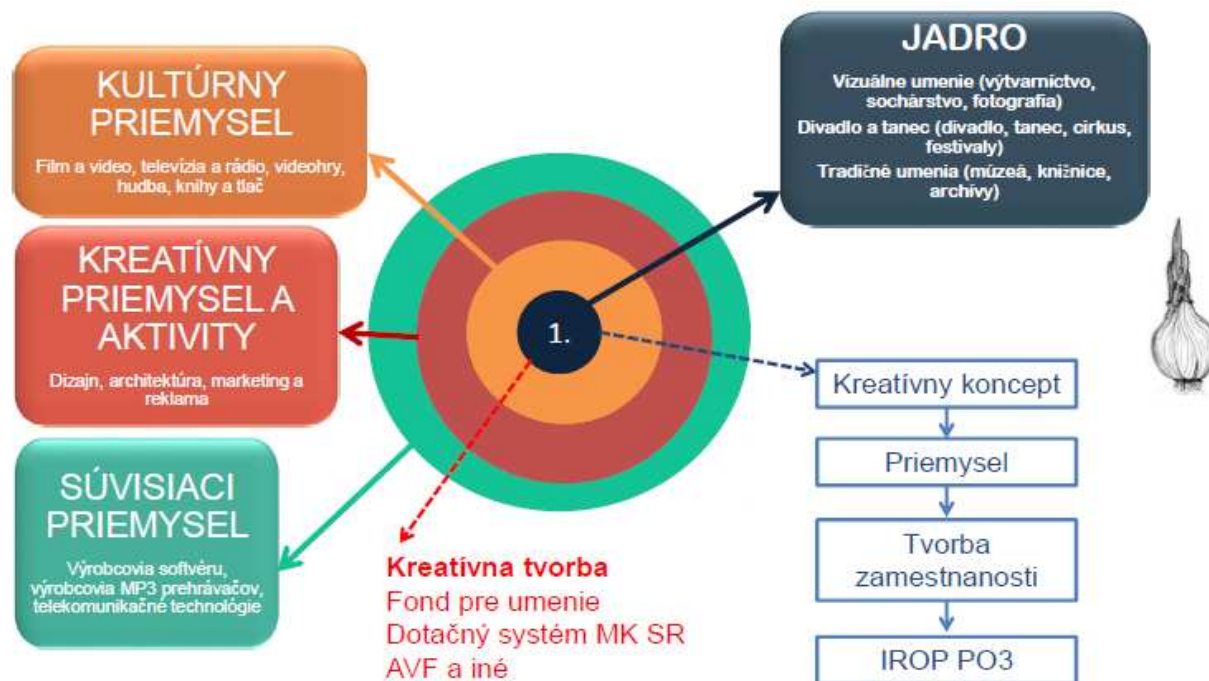

Zdroj: Model centralizovanej podpory KKP final. Deloitte. 2015. s.6

Ideový rámec prepojenia kultúry a kreatívneho priemyslu

Podpora kultúrneho a kreatívneho priemyslu v rámci prioritnej osi 3 IROP vychádza z cibulového modelu chápania kultúry podľa Geerta Hofstedeho. V jadre sa nachádza samotná kreatívna tvorba v oblasti vizuálneho, scénického či tradičného umenia. Na ňu sa následne viaže kultúrny priemysel, ktorý sa v mnohom zameriava práve na prezentáciu kreatívnych konceptov vytvorených v jadre. Kreatívny priemysel je ešte výraznejšie vzdialený od samotného umenia, avšak využíva umelecké nástroje v rámci svojich aktivít.

Schéma 2: Názorné zobrazenie ideového rámca prepojenia kultúry a kreatívneho priemyslu

Zdroj: Model centralizovanej podpory KKP final. Deloitte. 2015. s.7

Časť 3: Vizia, priority, ciele PHSR hlavného mesta Bratislava 2010-2020 vo vzťahu ku kultúre, kultúrnemu a kreatívnemu priemyslu

Hlavné mesto Bratislava sa vo vízii progresívneho Plánu hospodársko-sociálneho rozvoja 2010-2020 /PHSR/ definuje ako „... **moderná a konkurencieschopná európska metropola** vytvárajúca priaznivé podmienky pre plnohodnotný a harmonický život občanov všetkých generácií a atraktívne prostredie pre návštevníkov, študentov a investorov“.

Hlavné mesto Bratislava rovnako v PHSR deklaruje, že „... pre svoj rozvoj aktívne a zodpovedne využije **hodnoty vytvorené v bohatej a slávnej minulosti, multikultúrnu skúsenosť, dynamický vývoj posledných období, výnimočný ľudský potenciál, unikátne polohové danosti, prírodné a kultúrne bohatstvo**“.

Témy:

1. Bratislava-nadregionálne centrum-vybrané priority
2. Znalostná ekonomika-kompletná téma a priority

Priorita. B. IIII) *Profilovanie Bratislavy ako mesta kultúry a kreatívneho priemyslu.*

...Vzhľadom k ambícii mesta posilniť jedno zo špecifik, ktorým sa Bratislava hodlá odlišovať od iných metropol a konkurenčných miest – profilácia Bratislavy ako mesta kultúry, mesto vytvorí priestor pre ďalší rozvoj kultúry a na ňom založenom kreatívnom priemysle. Sektor

opierajúci sa o tvorivosť a kultúru je v súčasnosti jedným z najsledovanejších v ekonomikách miest.

Časť 4. Európsky trend a model Kreatívneho mesta

1. Kultúrny a kreatívny priemysel v 21. storočí stojí na čele súčasnej znalostnej ekonomie;
2. Akákoľvek investícia do kreatívneho odvetvia, inovácie a výskumu je považovaná, vo vyspelých štátoch, za zásadnú investíciu v zmysle dlhodobého rastu na všetkých úrovniach; (TERA Consultants (2010). Building a Digital Economy: The Importance of Saving Jobs in the EU's Creative Industries.p.5)

Model Kreatívneho mesta - Unikátny koncept rozvoja mesta

Kreatívne mesto sa definuje ako mesto kde je základom všetkých politík a filozofií mesta rozvoj kultúrneho a kreatívneho priemyslu

Autor: Profesor Charles Landry - svetová autorita v oblasti rozvoja kreatívnych miest, konzultant a edukátor vo viac ako 55 krajinách sveta;

Model: určuje návod na využitie moderných urbanistických prístupov k regenerácii miest a ich transformácii na vibrujúce ekonomické, sociálne a kultúrne centrum, ktoré má svoje charakteristiky od najrôznejších osobnostných a organizačných faktorov, cez stimulujúce prostredie, bezpečnosť, súkromie a pokoj.

7 faktorov pre dosiahnutie úspešne fungujúceho modelu Creative City:

osobnostné kvality,
ochota a vedenie,
populačná diverzita a možnosti zhodnotenia talentu,
organizačná kultúra
lokálna identita
mestské priestranstvo a vybavenosť
dynamika sietí

Absencia kľúčových činiteľov ako politická vôľa, vyhovujúca organizačná kultúra, inhibujú a ohrozujú celý kreatívny proces.

Časť 5. Model Kreatívne mesto ako základ pre kandidatúru na titul Creative City UNESCO a členstvo v Creative Cities Network

Aktuálni držitelia titulu v 7 oblastiach:

Literatúra: Edinburgh, Melbourne, Iowa City, Dublin, Reykjaví, Norwich, Krakow, Dunedin, Granada, Heidelberg, Praha

Film: Bradford, Sydney, Busan, Galway, Sofia

Hudba: Sevilla, Bologne, Glasgow, Ghent, Bogota, Brazzaville, Hamamatsu, Hanover, Mannheim

Remeslá a ľudové umenie: Santa Fe, Aswan, Kanazawa, Icheon, Hangzhou, Fabriano, Paducah, Jacmel, Jingdezhen, Nassau, Pekalongan, Suzhou

Dizajn: Buenos Aires, Berlin, Montreal, Nagoya, Kobe, Shenzhen, Shanghai, Seoul, Saint-Étienne, Graz, Beijing, Bilbao, Curitiba, Dundee, Helsinki, Turin

Mediálne umenie: Lyon, Enghien-les-Bains, Sapporo, Daka, Gwangju, Linz, Tel Aviv-Yafo and York

Gastronomy: Popayán, Chengdu, Östersund, Jeonju, Zahle, Florianopolis, Shunde, Tsuruoka

Čo prevratné sa deje v Creative City

Dokonalá spolupráca všetkých hráčov

Inovativnosť

Zrušenie striktného usporiadania regiónu

Mesto ako Centrum kreativity vo všetkých oblastiach

Prečo hovoriť o budovaní Creative City?

1. Integrovaný regionálny operačný program v programovacom období 2014-2020, Prioritná os č.3 Mobilizácia kreatívneho potenciálu regiónov, ponúka výnimočnú príležitosť zabezpečiť infraštruktúrne zázemie kreatívnemu potenciálu v regiónoch Slovenska;
2. Európska kultúrna a ekonomická politika výrazne orientovaná na kultúrny a kreatívny priemysel
3. Tvorba pracovných miest
5. Udržanie a zviditeľnenie jedinečnosti regiónu a mesta
6. Systematický rozvoj identity mesta, lokálnej produkcie a lokálneho zážitkového turizmu
7. Výrazný rozvoj cestovného ruchu
8. Príležitosť pre progresívne napĺňanie PHSR
- 9. Dynamické a flexibilné vedenie mesta, ktoré sa nebojí inovovať vlastné myslenie a myslenie občanov mesta novými prístupmi**

Prvé kroky a postup

1. Celoplošné politické rozhodnutie o nasmerovaní rozvoja mesta v zmysle kultúrneho a kreatívneho priemyslu
2. Kvalitná, pružná a dynamická organizačná štruktúra zriaďovateľa v prospech rozvoja kultúrneho a kreatívneho priemyslu
3. Dynamický prístup municipality

Fungujúce kreatívne mesto ako kandidát na titul Creative City UNESCO

Povinné náležitosti kandidatúry:

1. Spracovania kandidatúry na titul Creative City UNESCO.

Žiadosť e-form ,Kandidátsky profil v pdf, Schvaľovací list a podporné listy pre kandidatúru

2. Žiadosť podáva: najvyšší riadiaci orgán mesta/článok 6 nominačného poriadku/

3. Na tvorbe kandidatúry sa podieľajú: zástupcovia samosprávy v spolupráci s odborníkmi, profesijnými združeniami, organizáciami; predstavitelia medzinárodnej úrovne podpory; aktuálni členovia CCN

4. Termín predkladania žiadosti: júl 2016, júl 2017....etc.

5. Jazyk kandidátskeho profilu: Anglický, Francúzsky

6. Výsledok odborného posudzovania: oznámený do 30. novembra roku registrácie

7. Zloženie hodnotiacej komisie: generálny riaditeľ UNESCO
interní odborníci UNESCO
externé poradenstvo NGO, akademická obec, nezávislí odborníci